

యూనిట్-1: మానవ శరీరనిర్మాణశాస్త్రం & శరీర ధర్మశాస్త్రం-1

IA. జీర్ణక్రియ, శోషణం

BULLET POINTS

1. 'జీర్ణక్రియ' అనగా సంక్లిష్టమైన, శోషించలేనటువంటి ఆహారపదార్థాలను సరళమైన, శోషించగలిగే ఆహార పదార్థాలుగా మార్చే క్రియ.
2. 'శోషణం' అనగా నీరు మరియు జీర్ణమైన ఆహారం ఆహారనాళం గోడలను చేరి అక్కడి నుండి రక్తంలోకి కలవడం.
3. జీర్ణక్రియ 'యాంత్రిక మరియు జీవరసాయన' అనే రెండు ప్రక్రియల ద్వారా జరుగుతుంది.
4. 'జీర్ణక్రియ వ్యవస్థ' ఆహారనాళం మరియు దాని అనుబంధ గ్రంథులను కలిగి ఉంటుంది.
5. **జీర్ణగ్రంథులు:** లాలాజల గ్రంథులు, జఠర గ్రంథులు, కాలేయం, క్లోమం మరియు ఆంత్ర గ్రంథులు.
6. చిన్నపేగు ఆహారనాళంలో అతి పెద్ద భాగం. జీర్ణక్రియలో ఎక్కువ భాగం చిన్నపేగు నందే జరుగుతుంది.
7. ఆహారం నందు కార్బోహైడ్రేట్లు, ప్రోటీన్లు మరియు క్రొవ్వులు ఆవశ్యక పదార్థాలు.
8. శరీరానికి కార్బోహైడ్రేట్లు శక్తిని, ప్రోటీన్లు నిర్మాణాన్ని మరియు కొవ్వులు నిల్వశక్తిని అందిస్తాయి.
9. నాలుక టూత్ బ్రష్ వలే పని చేస్తుంది. దంతం నిలువుకోతలోని ముఖ్య భాగాలు కిరీటం, గ్రీవం, మూలం **[IPE]**
10. జీర్ణాశయంలో పాక్షికంగా జీర్ణమై, ఆమ్లయుతంగా ఉన్న ఆహారాన్ని 'కైమ్' అంటారు. **[IPE]**
11. కాలేయం దేహంలో కల్లా పెద్ద గ్రంథి, ఇది పైత్యరసాన్ని స్రవిస్తుంది. **[IPE]**
12. పైత్యరసం లిపిడ్లు (కొవ్వులు) ను జీర్ణం చేయడంలో ముఖ్యపాత్రను పోషిస్తుంది. **[IPE]**
13. పైత్యరసం లవణాలు కొవ్వుల ఎమల్సికరణలో సహాయపడతాయి. పైత్యరసం లైపేజీలను ఉత్తేజ పరుస్తుంది. **[IPE]**